

31 Mayıs 2014 Asistan Komisyonunca düzenlenen “Patoloji’de Asistan Hekimler ve Genç Uzmanlar, Sorunlar ve Çözüm Önerileri” konulu Gaziantep Toplantısı

Gaziantep Üniversitesi’nde 40 kişilik katılımı ile toplantımızı gerçekleştirdik. Katılımcılardan 13 tanesi asistan, diğerleri uzman ve öğretim görevlilerinden oluşmaktaydı.

Oturum Çukurova Patoloji Derneği Başkanı Derya Gümürdülü’nün konuşmasıyla açıldı.

Yavuz Özoran 24. Ulusal Patoloji Kongresi hakkında bilgi verdi. Kemal Bakır ve Sevil Karabağ tarafından toplantı açılışı yapıldı. Dr. Fikret Dirilenoğlu, Dr. Esra Öz, Dr. Ertuğrul Oruç, Dr. Burçin Pehlivanoglu, Dr. Goncagül Torun, Dr. Elif Çalış, Dr. Gülen Gül Niflioglu'nun sunumları ve rehberlikleri doğrultusunda aşağıdaki başlıklar tartışıldı.

- Asistanların patolojiyi tercih nedenleri.
- Patolojide asistan eğitimi - Asistanlar yeterli eğitim alıyor mu?
- Üniversite hastaneleri ve eğitim araştırma hastanelerinin eğitim ve iş yükü farkları? - Patoloji eğitiminin mutfağı (kesit, boyama...) ne kadar biliyoruz/bilmeliyiz?
- Asistanlık sürecinde icap nöbet ücreti, uzmanlıkta nöbet hakkındaki yasal haklarımız - Uzmanlık sonrası ilk rutinin raporlanması uzmanlığın ilk sorunları, tecrübeler ve çözüm önerileri.

Çeşitli üniversite, eğitim araştırma hastanesi asistanlarıyla yapılan telefon görüşmeleri ve önceden bu konuda yapılmış çalışmalar ışığında tartışıldı ve çözüm önerileri sunuldu.

* “Asistanların Patolojiyi Tercih Nedenleri” başlıklı oturumda Dr. Fikret Dirilenoğlu’nun yaptığı 23 üniversite, 23 EAH asistanının katıldığı anket sonuçları paylaşılmış olup ankete göre patolojiyi tercih etmelerinin en sık 3 nedeni;

- Hastalarla teması olmayan bir bölüm olması
- Ülkemizdeki sağlık sisteminin mevcut durumu ve sosyal hayatına uygun olması
- Nöbetinin olmaması

En etkisiz nedenler ise;

- Kazancının iyi olması
- Çevremdekilerin yönlendirmesi
- Saygın ve prestijli bir bölüm olması olarak çıkmıştır.

Anket sonucunda üniversite ve eğitim araştırma hastaneleri asistanları arasında tercih nedenleri açısından önemli bir farklılık bulunmamaktaydı. TUS'ta Patoloji'nin bilinçsizce tercih edildiği sonucuna varıldı ve daha bilinçli bir tercih yapılabilmesi için tıp öğrencilerine patoloji dünyasının daha iyi anlatılması ve tanıtılması gerektiği vurgulandı. Anketin daha fazla katılımcı ile geniş kitlelere yapılması, sorulara istifa sebeplerinin de eklenmesinin uygun olacağı belirtildi.

* “Patolojide asistan eğitimi - Asistanlar yeterli eğitim alıyor mu?” başlıklı oturumda şunlara değinildi:

- Patolojiyi yeterince tanımamak en büyük sorun olarak vurgulandı
- Yeni başlayan asistanlar için bölüm oryantasyonu sağlanmalı
- Yeni gelen asistanlar için histoloji eğitim setlerinin hazırlanması
- İlk sene otopsi rotasyonu ile histoloji bilgisinin geliştirilmesi
- Kimyasal madde maruziyetinin fazla olması sebebiyle Radyoloji gibi riskli bölümlerin izin süresi, emeklilik süresi gibi haklarından bizim de faydalanmamız gerektiği
- Patoloji asistanlarının son yılda kendi başına rapor çıkarıp, hocalarına gerektiğinde başvurması şeklinde eğitimini tamamlamasının faydalı olacağı sonucuna varıldı.
- Uzman olmadan hemen önceki süreçte boya, kesit... vb laboratuvar işleyişi üzerine ağırlık verilmeli
- Makroskopi eğitimini kıdemli asistan yerine eğiticiden almak gerektiği vurgulandı

* “Üniversite hastaneleri ve eğitim araştırma hastanelerinin eğitim ve iş yükü farkları?” başlıklı oturumda şunlar vurgulandı:

- EAH'lerinin çoğunda sistemli bir eğitim ve işleyiş bulunmamaktadır.
- Bir çok EAH'de branşlaşma mevcut değildir. Branşlaşmanın olmadığı ve asistanların birden fazla sayıda eğitici ile çalışmakta olduğu bölümlerde her asistan tek bir eğitici sorumluluğunda belli sürelerle dönüşümlü olarak çalıştığı takdirde, rutin işleyişteki ve eğitimdeki sorunlar önemli ölçüde çözülebilir
- Klinikopatolojik toplantılara aktif katılım sağlanmalıdır
- Eğitici eğitimi, asistan eğitimi niteliğinin geliştirilmesinde önemlidir
- Asistan sınavlarının faydalı olduğu; ancak geri bildirimlerin bireysel olarak ve yapıcı bir şekilde verilmesi uygun olacaktır
- Tüm asistanların, patoloji bölümüne isteyerek ya da bilerek gelmese de eğitim almak gibi bir ortak kaygıları olduğunu, genel olarak hem eah hem de üni de yeterli sayıda asistan olmadığına; perifer-merkez, EAH, ÜH, Özel ÜH çok başlılığının biopsi sayısı/niteliği, asistan sayısı, eğitici sayısı/niteliği gibi faktörlere olumsuz etkisi göz önüne alındığında rotasyon ihtiyacının olduğu, mevcut kaotik rotasyon sistemi göz önüne alındığında etkin ve sistemli bir rotasyon ağının ulusal çapta çatı örgüt olarak federasyon öncülüğünde yürütülmesi gerektiği,
- Eğiticilerin eğitim verme kaygılarının değişken olduğu; bunun gerek rutin döndürme baskısı, gerek performans sistemi, gerekse öğretme nosyon yetersizliğinden kaynaklanabildiği; eğitici sayısının tam gün yasası sonrası genel bir düşme eğiliminde olduğu; eğitici yetkinlik sınırlılığının genel tabloya bakılacak olursa birincil problem olmadığı, asıl eğiticilerle ilgili problemlerin gün içi iş saatine riayet etmemek (kaotik çalışma) ve mevcut yazında patolojiye özel olarak çok vurgu yapılmasa da mobbing olarak gözüktüğü,
- Günlük rutin iş yükünün eğitimi inhibe etmesi sorununun literatürde ve güncel genel tabloda baş sırayı almakta olduğu; bu bağlamda en elzem işin asistanın günlük eğitim dışı iş yükünün minimize

edilmesi olduğu, “rutin iş yükü” kavramının angaryayı da içerecek şekilde algılanmasını ancak tek tek başlıklar halinde kesin net bir tanımının olmadığı; rutin iş yüküne bakışın literatürde ve gözlemlerimize dayanarak eğitici ve eğitilen gözünde eğitimin bir parçası olup olmadığı hususunda farklılıklar olduğu,

- Fiziksel olarak hemen hiçbir patoloji biriminin bina olarak eğitim bazlı planlanmadığı, her asistana bir oda, mikroskop ve bilgisayarın hemen hiçbir yerde düşmediğı,
- Personel sayısının hemen tüm kurumlarda biopsi sayısı bazlı bakıldığında eksik olduğu, yeni personel alımı yapılmadığı, patoloji nosyonundan genellikle yoksun oldukları, çalışma şartlarının iş güvenliği açısından uygunsuz olduğu, taşeronlaşmanın çok yaygın olduğu,
- Hastane yönetimlerinin hemen her yerde eğitimi arka plana attıkları, mevcut rutini döndürme telaşına düştükleri, bu anlamda hem eğitimcilere hem de mümkün olan yerlerde asistanlara baskı uyguladıkları, iş güvenliği şartlarına uygunluk prosedürlerini işletmedikleri,
- Performans sisteminin derhal kaldırılmasına yönelik hem federasyon hem de patoloji birimleri olarak ses getirici adımlar atılması gerektiğı, asistan/personel/eğitici istihdamının ve çalışma şartlarının giderek kuralsızlaştırılmasına karşı (taşeronlaşma, mesai dışı çalışmanın yaygınlaşması, yeni eğitici/asistan/personel alımı yapılmaması, mevcut iş yükünün az kişiyle döndürülmeye çalışılması gibi) adımlar atılması.

* “Uzmanlık sonrası ilk rutinin raporlanması, uzmanlığın ilk

sorunları, tecrübeler ve çözüm önerileri” paylaşıldı. Sorunların ana başlıkları:

Bürokratik zorluklar, laboratuvar yönetimi, "patoloji"nin genel anlamda bilinmeyen bir tıp dalı olduğu, performansa dayalı ek ödeme ve konsültasyon sistemindeki yetersizlikler yönündeydi.

- Asistanlık eğitimine laboratuvar yönetimine ait derslerin eklenmesi, teknik işlemler için rotasyon yapılması,

- Özellikle perifer bölgelerde laboratuvarların merkezileştirilmesi için baskı kurulması, 2. basamak - üniversite bağlarının kuvvetlendirilerek uzmanlarla motivasyon artırıcı çalışmaların yapılması, konsültasyon uygulamalarında geri dönüş sağlayıcı sistemlerin geliştirilmesi ve "patoloji"nin hekimler ve hastalar için açıklayıcı reklamının yapılması başlıklarını kapsayan çözüm önerisi sunuldu.

**Patoloji uzmanlık öğrencilerinin patolojiye bakışı: Siz patolojiyi sevdiremediklerimizden misiniz?” başlıklı yurt içi yurt dışından yaklaşık 170 kişiye uygulanan anketin sonuçları sunuldu. Çalışmamız kapsamında hazırlanan 42 maddelik, internet-tabanlı ve Patoloji asistanları arasında kişisel bilgiler, kurum bilgileri, çalışma koşulları, eğitim koşulları ve mesleki memnuniyet düzeyi gibi soru kategorileri ile Patolojiye bakışı ortaya koymayı amaçladığımız anketin taslak sonuçları forum katılımcıları ile paylaşıldı.

*“Asistanlık sürecinde icap nöbet ücreti, uzmanlıkta nöbet hakkındaki yasal haklarımız” başlıklı oturumda şu bilgiler verildi:

- Acil uzman tabip nöbeti gerektirmeyen fizik tedavi ve rehabilitasyon, cildiye gibi klinik branşlar ile biyokimya ve patoloji gibi diğer branşlardaki klinisyen olmayan uzman tabipler “idari uzman tabip nöbetine” dahil edilir.

- Yasada açık olarak patoloğlara “acil nöbeti tutturulmayacağı” belirtilmiştir. Acil nöbeti tutturulmaya çalışılması halinde federasyon sayfasında ilgili dilekçe örneğinin doldurulması, buna rağmen nöbet tutturulması halinde her türlü yasal sorumluluğun hastane yönetimine ait olduğu vurgulandı.

